

[Lysholt Hansen.]

i de andre fag, hvori der ikke prøves under nogen form?

Når der i lovforslagets bemærkninger tales om, at det her specielt drejer sig om mennesker, der har særlige anlæg for lærergerningen, og som har fulgt deres pædagogiske kald, vil jeg gerne understrege, at det er to kriterier, som det er meget vanskeligt at bedømme nøgternt og reelt. Jeg vil gerne spørge ordføreren for forslagsstillerne, det ærede medlem hr. Kr. Juul, om han kan oplyse for mig, hvordan man på disse lærerskoler undersøger, om eleverne har særlige anlæg. Jeg ville være meget taknemlig for at få en sådan oplysning, fordi vi måske herudfra kan høste erfaringer, som også kan komme os til nytte i det udvalg, der i øjeblikket arbejder med den nye seminarielov. Jeg indrømmer åbent, at det for mig har været et stort problem, hvordan man kan finde frem til en bedømmelse af kommende læreres egnethed til lærergerningen, så vi i tiden fremover får så få uegnede lærere som muligt ind i vor skole. Jeg må også indrømme, at mit kendskab til de frie lærerskoler i alt væsentligt indskrænker sig til, hvad jeg har kunnet læse mig til, og derfor ville jeg være meget taknemlig for alle oplysninger, der kan gives om, hvordan man på disse skoler bedømmer, om de elever, der melder sig til optagelse, er i besiddelse af disse særlige anlæg, som netop er begrundelsen for dette lovforslag. Ved det ærede medlem noget om, hvor mange af dem, som søger optagelse, der må afvises på grund af uegnethed? Har det ærede medlem måske kun oplysninger herom for en enkelt af disse skoler, vil jeg dog være taknemlig for at få noget at vide om, hvordan det ligger der.

Med hensyn til, hvor stor en rolle kaldet spiller for eleven, er jeg helt klar over, at det kan man selvfølgelig kun dømme om ud fra elevens egne udsagn. Det foreliggende lovforslag vil med sin bestemmelse om, at man kan blive lærer i folkeskolen efter kun et par års uddannelse på en sådan skole — medens seminarieeleven må gå i 4 år — gøre det endnu vanskeligere at bedømme, om der er tale om et kald eller simpelt hen et ønske om at blive lærer på kortere tid; hvis det er det sidste, der er det afgørende for eleven, er der jo tale om det

modsatte af, hvad man har haft i tankerne fra forslagsstillernes side.

Jeg kan ikke frigøre mig fra følelsen af, at dette forslag vil kunne virke med til at undergrave den læreruddannelse, som nu gives på seminarierne, og som vi for tiden søger forbedret i seminarieudvalget. Jeg er således slet ikke tryk ved, at forslaget taler om „de frie lærerskoler“; jeg sætter streg under „de“, idet det ikke nærmere præciseres, hvilke skoler og hvilken undervisning det drejer sig om. Hverken i bemærkningerne eller i fremsættelsen nævnes navnene på de skoler, man tænker på, eller omtales de krav, man stiller til undervisningens omfang. Jeg er selvfølgelig klar over, at der tænkes bl. a. på skolerne i Ollerup og Elbæk. Men jeg spørger den ærede ordfører for forslagsstillerne: Er der andre? Alene disse to skoler er jo meget forskellige; på Elbæk gives en 2-årig, på Ollerup en 4-årig uddannelse. Alene derfor synes jeg, det er meget vanskeligt i et forslag som dette helt at sidestille disse to skoler.

Som lovforslaget er udformet med bestemmelsen om, at man skal have haft mindst 3 års virksomhed som lærer i en friskole eller i samme tidsrum virket som vikar eller timelærer i folkeskolen, dog således at den samlede tid, der er medgået til uddannelse og skolevirksomhed, skal udgøre mindst 7 år, er der for mig at se intet i vejen for, at selve uddannelsestiden kan nedsættes til f. eks. 1 år eller $\frac{1}{2}$ år, og det må vist siges at være mere end betænkeligt og kan næppe være i overensstemmelse med det mål, forslagsstillerne har haft i tanke. Hvis dette er rigtigt, er der i hvert fald ingen tvivl om, at antallet af disse skoler vil stige meget stærkt i den kommende tid, og dermed vil der ske en udhuling af hele den seminarieordning, som nu er under udarbejdelse, den seminarieordning, der — bortset fra forskellige opfattelser på nogle områder — er enighed om er tiltrængt, for at vi i tiden fremover kan give vore børn de bedst kvalificerede lærere.

Det foreliggende lovforslag vil kunne indgå som et naturligt led i de drøftelser, der for tiden finder sted i seminarieudvalget, hvor det kan blive bedømt og behandlet som led i den helhed, det må være formålet